

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

خلاصه درس مکانیک سیالات

(بر مبنای کتاب سری عمران)

تهیه و تنظیم : مصطفی رحیمی

E-MAIL: nce.rahimi@yahoo.com

بهار سال ۱۳۹۴

مقدمه :

خلاصه ای که پیش روی شماست، خلاصه درس مکانیک سیالات بر مبنای کتاب سری عمران چاپ ۱۳۹۰ می باشد. درس سیالات یکی از دروس مهم در کنکور کارشناسی ارشد به شمار می رود. در این خلاصه سعی شده است که تمامی نکات مهم درس نامه ها، تست های آزمون ها و تست های تالیفی و کنکور، به خوبی گنجانده شود.

دقت شود که بعضا نکاتی جدید در مورد این درس در آزمون ها مطرح شده که سعی شده تمامی آن نکات در جزوه گنجانده شود.

لازم به ذکر است که این خلاصه برای یادگیری هر چه بیشتر، همراه با شمار کثیری از مثال های متنوع تدوین شده است.

امید است که مورد رضایت مهندسین عزیز واقع شود ...

در مورد نحوه ی خواندن درس مکانیک سیالات و توضیح بیشتر در مورد این درس، پی دی افی آماده گردیده که پیشنهاد می شود قبل از مطالعه این درس آن پی دی اف نیز مطالعه شود.

لطفا هر گونه انتقاد و پیشنهاد در مورد این جزوه را از طریق ایمیل nce.rahimi@yahoo.com با بنده در میان بگذارید.

به امید موفقیت شما مهندسین عزیز در کنکور کارشناسی ارشد

مصطفی رحیمی

رتبه ۳۴ کنکور کارشناسی ارشد رشته مهندسی عمران سال ۱۳۹۴

« مکانیک سیال ها »
فصل اول: خواص سیال ها

ostafa Rahimi

وزن مخصوص: $(ML^{-2}T^{-2})$ $\xrightarrow{\text{دینایتون}}$ $\frac{grf}{cm^3}$
 $\gamma = \frac{W}{V}$ $\xrightarrow{\text{واحد}}$ $\frac{kgf}{m^3}$ $\frac{N}{m^3} \approx \frac{KN}{m^3}$

$1 \frac{grf}{cm^3} = 1000 \frac{kgf}{m^3} = 9804 \frac{N}{m^3} = 10 \frac{KN}{m^3}$

همچنین:

عکس جرم مخصوص (ρ) را هم مخصوص می نویسند.

$\rho_s = \frac{V}{M} = \frac{1}{\rho} \rightarrow \frac{cm^3}{gr} = \frac{m^3}{kg} \xrightarrow{\text{دینایتون}} M^{-1}L^3$

$1 \frac{m^3}{kg} = 1000 \frac{cm^3}{gr}$

کتابکسی:

$S = \frac{\gamma}{\gamma_w} = \frac{\rho}{\rho_w} \rightarrow$ بدون واحد

وزن مخصوص دیگر مخصوص آب:

$\gamma_w = 1 \frac{grf}{cm^3} = 1000 \frac{kgf}{m^3} = 9804 \frac{N}{m^3} = 9.804 \frac{KN}{m^3} = 10 \frac{KN}{m^3}$

$\rho_w = 1 \frac{gr}{cm^3} = 1000 \frac{kg}{m^3}$

ضریب تراکم حجمی (β_p) :

تغییرات نسبی حجم در واحد تغییر فشار، سیال در دما و دینایت

$\beta_p = \frac{(-\frac{dv}{v})}{dp} = -\frac{1}{v} \left(\frac{dv}{dp} \right) = \frac{1}{\rho} \left(\frac{d\rho}{dp} \right)$

عبارت الاستیسیته حجمی یا مدول بالک (K) :

عکس ضریب تراکم حجمی و مقادیر سیال را در برابر تغییر حجم ناسی از تغییرات در دینایت نشان می دهد:

$K = \frac{1}{\beta_p} = \frac{dp}{(-\frac{dv}{v})} = -v \left(\frac{dp}{dv} \right) = \rho \left(\frac{dp}{d\rho} \right)$

ضریب انبساط حجمی (β_t):

$$\beta_t = \frac{1}{V} \left(\frac{dV}{dt} \right) \quad t: \text{درجه حرارت } (^{\circ}\text{C})$$

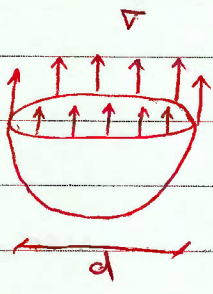
*** کس سطحی: در یک سطح به درجه حرارت آن تابع سطحی دارد. با افزایش درجه حرارت

کس سطحی عرض β_t و واحد کس سطحی $\frac{\text{نیروی}}{\text{طول}}$

$$F = \sigma L$$

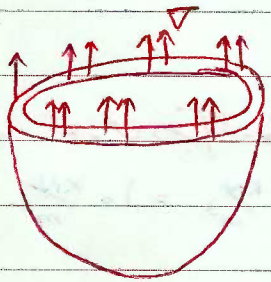
*** فشار سطحی:

(الف) فشار سطحی داخل در قشر لوله؟

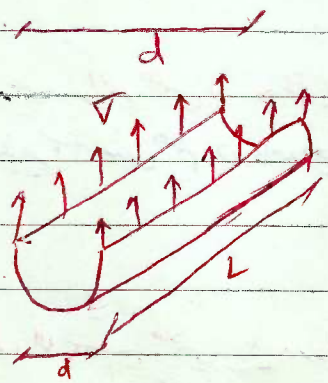
$$P = \frac{4\sigma}{d}$$

ب) فشار سطحی داخل در قشر لوله؟

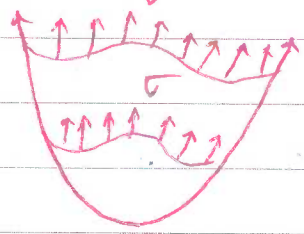
$$P = \frac{8\sigma}{d}$$

ج) فشار سطحی داخل در قشر لوله باید استوانه‌ای؟

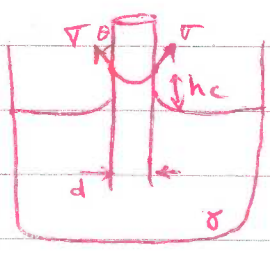
$$P = \frac{2\sigma}{d}$$

در حالت کلی برای یک سطح منحنی کوچک که شعاع آن در دو طرف آن محدود به عمق برابر r_1 و r_2 می باشد افتد فشار در دو طرف سطح طبق رابطه زیر می شود:

$$\Delta P = \gamma \left(\frac{1}{r_1} + \frac{1}{r_2} \right)$$

*** مؤلفه هائی ***

$$\gamma C \theta \times \pi d = \gamma \times \frac{\pi d^2}{4} \times h_c \Rightarrow \boxed{h_c = \frac{4 \gamma C \theta}{\gamma d}}$$

$$\boxed{h_c = \frac{2 \gamma C \theta}{\gamma d}} \leftarrow \text{اگر لوله نبود دو طرفی معنای بود}$$

*** فشار بخار مانع بر دما بستگی دارد به نوعی که با افزایش دما در آن افزایش می یابد. ***

لزجت دینامیکی \Rightarrow $\left\{ \begin{array}{l} \frac{N \cdot s}{m^2} = \frac{kg}{m \cdot s} = Pa \cdot s \\ dyn \cdot s / cm^2 = \frac{gr}{cm \cdot s} = \text{Poise (پواز)} \end{array} \right.$

دینامیک $\xrightarrow{\quad} ML^{-1}T^{-1}$

$Pa \cdot s = 10 \text{ Poise} \leftarrow$ تبدیل واحد

لزجت سینماتیکی $\Rightarrow \nu = \frac{\mu}{\rho}$

$\left\{ \begin{array}{l} \frac{m^2}{s} \\ \frac{cm^2}{s} \text{ (اسوک)} \\ \frac{ft^2}{s} \end{array} \right. \xrightarrow{\text{تبدیل واحد}} L^2 T^{-1}$

$\frac{ft^2}{s} = 929 \frac{cm^2}{s}$
 $= 0.10929 \frac{m^2}{s}$

$$\tau = -\mu \left(\frac{dv}{dr} \right)$$

*** در سطح آزاد مایع، تنش برشی برابر صفر است

اگر ضخامت لایه سیال کمی کمتر باشد، تنش قرار گرفته است کمتر باشد (در حدود دو عمق مایع مبرا)

در آن صورت یونین لایه حقیقی در نظر گرفته می شود.

$$T = I \alpha \quad R = \sqrt{\frac{I}{m}} \quad \text{شعاع پیرایش}$$

$$\text{rpm} \times \frac{\pi}{30} = \text{rad/s}$$

*** اگر تعداد دور در دقیقه را می توان داد:

*** اگر جهت منتهی نش و دور را بدست آوریم یا ... در روغن براده یون، ابتدا

و برای $v = r\omega$ پس سرعت را از رابطه زیر حساب می کنیم:

$$v = r\omega$$

شعاع لایه

حال $F = \tau \cdot A$ اینست می آوریم و در آن فرمولی که می توان تلفات ده:

$$P = FV$$

*** در چرخه دوران یک جسم جامد که توسط مایع و روغن ... از سطح مایع جدا شده است

میان دو تنش برشی روی جسم دیده می شود، می توان گفت که برای دوران ... ساکن است نیز می تواند

در این حالت با افتاب ... dA روی جسم جامد می توان نوشت:

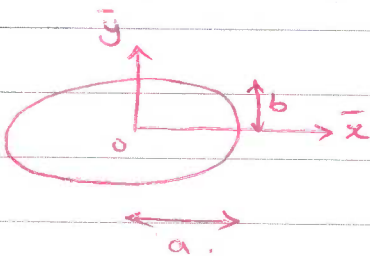
$$dT = dF \cdot r$$

$$dF = \tau \cdot dA$$

$$\tau = \mu \left(\frac{v}{t} \right) = \frac{\mu r \omega}{t}$$

$$\Rightarrow \left| dT = \frac{\mu r^2 \omega}{t} dA \right|$$

*** ممان اینرسی قطبی درستی:

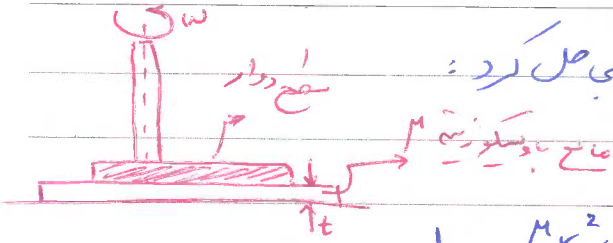

$$J_z = \bar{I}_x + \bar{I}_y = \frac{1}{4} \pi a b^3 + \frac{1}{4} \pi a^3 b$$

*** لزجت مایعات با افزایش دما ...

لزجت گازها با افزایش دما ...

*** می توان مسائل را با ممان اینرسی قطبی حل کرد:

$$dT = \frac{M r^2 \omega}{t} dA \Rightarrow T = \int \left(\frac{M r^2 \omega}{t} \right) dA$$

$$= \frac{M \omega}{t} \int r^2 dA$$

$$\int r^2 dA = J_0 \Rightarrow \boxed{T = \frac{M \omega J_0}{t}}$$

*** اگر ممانی مابین متغیر باشد وجود باید داشت برود برای ممانی مساوی یک نقطه در همان ممان
خطی راست به نقطه مبدأ در صورت

$$\bar{P} = \frac{1}{h_2 - h_1} \int_{h_1}^{h_2} p dh$$

تغیلات فشار و دما و انبساط

*** اگر ρ برابر شود فشاری وارد می شود هم آن باشد

$$f = -\nabla P = -\left(\frac{\partial P}{\partial x} \hat{i} + \frac{\partial P}{\partial y} \hat{j} + \frac{\partial P}{\partial z} \hat{k}\right)$$

اگر فشار نسبت به هر سطحی تغییر نکند، در آن فشار طبق گفته شده و آن را P_{abs} می گویند
در حالتی که فشار نسبت به فشار اتمسفر عملی (P_{atm}) فشار نسبی نامیده می شود.

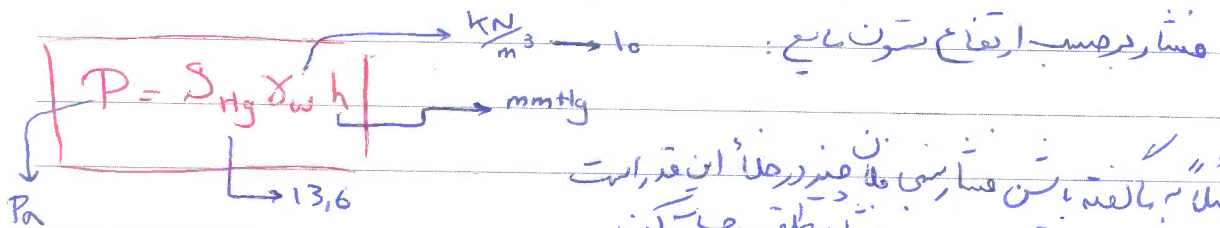
فشار نسبی، فشار عمود بر این فشار کعب $\leftarrow \delta h = P_g$

$$P_{abs} = P_{atm} + P_g$$

*** تبدیل واحد ها
ستون آب

$$1 \text{ atm} \times 1.01325 \rightarrow P_a \quad 1.45 \times 10^{-4} \rightarrow \text{psi}$$

$$1 \text{ atm} = 14.7 \text{ psi} = 760 \text{ mmHg} = 1.01 \times 10^5 \text{ Pa} = 10.34 \text{ m H}_2\text{O}$$

*** اگر در ستون آب باران باشد، فشار نسبی علامت منفی خواهد شد.

$$PV_S = RT \quad \text{ناب گازها}$$

*** قانون گاز کامل:

$$V_S = \frac{V}{m} = \frac{1}{\rho} \quad \text{حجم مخصوص گاز}$$

$$R = \frac{m \cdot N}{\text{kg} \cdot K} \quad \text{دیت گاز}$$

$$T = \text{درون} \quad (K)$$

$$R = \frac{8312}{M} \quad n = \frac{m}{M}$$

$$P = \frac{mRT}{V}$$

$$P = \rho RT$$

$$T = 273 + ^\circ C$$

فصل سوم: نیروی هیدروستاتیک

نیروی وارد بر مسطح:

پیش از انتقال نیرو:

فاصله قائم تا مرکز جاذبه

مضرب جرمی زیر سطح

فاصله افقی تا مرکز ثقل

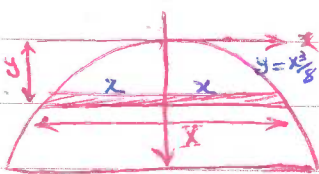
$$M_x = \int y P dA \quad M_y = \int x P dA$$

گشتاور نیروی بر سطح محور x و محور y را با گشتاور توزیع نیرو برابر قرار می دهیم. فاصله مرکز ثقل الی، محور y ها

$$x_p = \frac{M_y}{F} = \frac{1}{F} \int x P dA$$

$$y_p = \frac{M_x}{F} = \frac{1}{F} \int y P dA$$

مختصات مرکز فشار

$$dA = X dy \Rightarrow X = 2x \Rightarrow y = \frac{x^3}{8}$$

$$dA = 4\sqrt{y} dy$$

$$F = \int P dA = \int_0^R \gamma y (4\sqrt{y}) dy = \dots$$

$$M_x = \int_A y P dA = \int_0^R (y)(\gamma y)(4\sqrt{y}) dy = \dots \quad y_p = \frac{1}{F} M_x$$

$$x_p = 0 \quad \leftarrow \text{چون نسبت به محور مقارن است}$$

روش استفاده از مضرب:

$$\bar{y} = \frac{\int y dA}{A}$$

$$\bar{h} = \bar{y} \sin \theta$$

$$F = \gamma \bar{h} A = P_G A$$

\bar{y} : فاصله مرکز ثقل از محور x ها

\bar{h} : ارتفاع قائم (ارتفاع سنترتیک)

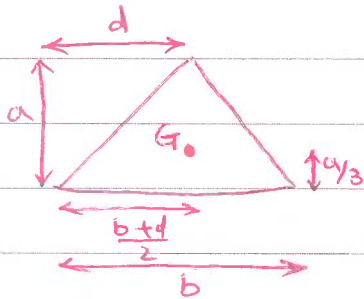
مختصات مرکز فشار

F : نیروی هیدروستاتیک

$$x_p = \bar{x} + \frac{\bar{I}_{xy}}{A \bar{y}}$$

$$y_p = \bar{y} + \frac{\bar{I}_{yy}}{A \bar{y}}$$

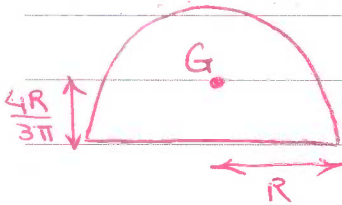
اگر نسبت به بی از محور مقارن است $\bar{I}_{xy} = 0$

$$A = \frac{1}{2} ab$$

$$I_G = \frac{1}{36} ba^3$$

$$\bar{I}_{xy} = \frac{1}{72} ba^2 (b - 2d)$$

$$A = \frac{1}{2} \pi R^2$$

$$I_G = 0.1098 R^4$$

این مرکز فشار خواهد بود زیرا مرکز فشار سطح قرار دارد

نکته: اگر سطح عمود بر محور \bar{h} باشد، در این صورت می‌توانیم فاصله مرکز فشار را سطح آزاد مایع (hp) را به صورت زیر می‌توانیم:

$$y_p = \bar{y} + \frac{I_G}{A \bar{y}} \times \sin \theta \rightarrow y_p \sin \theta = \bar{y} \sin \theta + \frac{I_G \sin^2 \theta}{A \bar{y} \sin \theta}$$

$$\Rightarrow \boxed{h_p = \bar{h} + \frac{I_G \sin^2 \theta}{A \bar{h}}} \quad \begin{matrix} \text{صفحات مایع} \\ \theta = 90^\circ \end{matrix} \quad \boxed{h_p = \bar{h} + \frac{I_G}{A \bar{h}}}$$

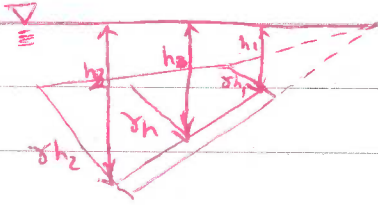
توجه مهم: هر چه عمق بیشتر در درون سیال پایین رود، به علت افزایش \bar{h} فاصله بین h_p و \bar{h} (یعنی $h_p - \bar{h}$) کمتر خواهد شد به طوری که در نهایت $h_p = \bar{h}$ می‌شود.

$$h \rightarrow \infty \Rightarrow \boxed{h_p = \bar{h}}$$

گشتاور نیروی هیدروستاتیک حول محور افقی گذرنده از مرکز فشار:

$$\boxed{M = \gamma I_G \sin \theta}$$

13 رول مسعود شماره

$$x_p = \frac{1}{V} \int x dv \quad y_p = \frac{1}{V} \int y dv$$

نکات مهم

- 1) اگر سطح مورد نظر در یک تراکم یکنواخت باشد، از آن جهت برای سبب نیروی هیدروستاتیک و گمانش از آن قضا بستی از روش انتگرال گیری استفاده کنیم.
- 2) اگر سطح تحت در یک مایع تراکم یکنواخت باشد، در آن صورت برای سبب نیروی هیدروستاتیک بهر است از روش فرمول استفاده کنیم.
- 3) اگر یک سطح تحت متغیر داشته باشیم و مسئله نیروی از این سطح شده باشد که نیروی هیدروستاتیک مورد نیاز باشد، در آن صورت بهر است از روش مشورت استفاده کرد.

Caution: اگر مایع در دو طرف یک سطح تحت یک باشد، نیروی هیدروستاتیک وارد بر این سطح برابر نیروی فشارکنی است که بر آن وارد می شود و ناشی از اختلاف ارتفاع مایع (اختلاف سطح آزاد مایع) در دو طرف سطح تحت است.

نیروی هیدروستاتیک وارد بر سطح معنی:

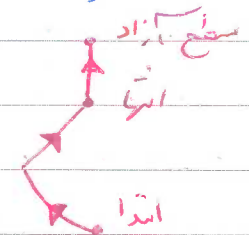
تولده افقی نیروی وارد بر سطح معنی با نیروی وارد بر صورت قائم آن سطح برابر می باشد. مولد قائم نیروی وارد بر سطح معنی برابر است با وزن مایعی که به جهت قائم آن سطح از آن بر روی سطح معنی قرار دارد. نظر اثر نیروی افقی، از مرکز ثقل صورت قائم سطح وارد می شود و نیروی قائم نیز از مرکز حجم سون مایع عبور خواهد کرد.

بدین خوب:

هنگامی که سطح ممتد از زیر در حرکت است فشار مایع می باشد، سه برابر است برای تعیین حجم مایع
 بدون آن (عقیق و مجاری) مایع می کشد نیروی محدود است از روش زیر استفاده شود.
گام اول: سطح مورد نظر را مشخص کنیم و از آنجا که آن حرکت می کنیم نقطه ابتدا و انتهای سطح
 روی بدنه یا یک مخزن محمولی مایع قرار دارند و ترتیب آن ها افتباری است.

گام دوم: در صورت نیاز به حرکت محدود خود را از نقطه ای ابتدا به سطح آزاد مایع در صورت نیاز
 به حرکت افتار در یک نقطه ای ابتدا قرار می گیریم.

گام سوم: در این مرحله با حرکت محدود از سطح آزاد خود را به نقطه ای ابتدا می بریم.

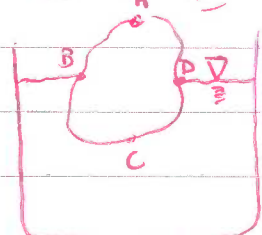

گام چهارم: حجم محصور شده بین سطح ممتد شده، حجم مورد نظر برای یک سیال نیروی قائم است. اگر
 به طور واقعی در داخل این حجم مایع وجود داشته باشد، جهت نیروی ممتد مایع و در میزان صعود
 جهت نیروی ممتد مایع است. در حجم محصور شده مایع وجود ندارد و مجاری است، بنابراین جهت
 نیروی ممتد مایع به موازات خود بود.

نیروی شناوری:

$$F_B = \gamma_f \cdot V_d = W_d$$

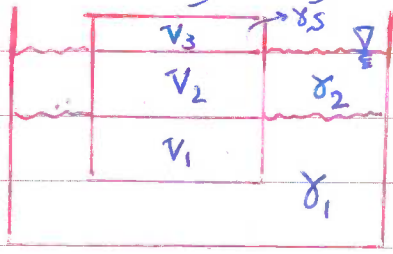
نیروی شناوری
 وزن مایع جابه گشته
 وزن مایع جابه گشته
 وزن محصور مایع (سیال)

میل حجم مایع جابه گشته در شکل برابر

نقطه مرکز جرم درون دو سیال غیر مخلوط قرار گرفته باشد، در این حالت نیروی شناوری را می توان به صورت زیر بدست آورد.

$$F_B = \delta_1 V_1 + \delta_2 V_2$$

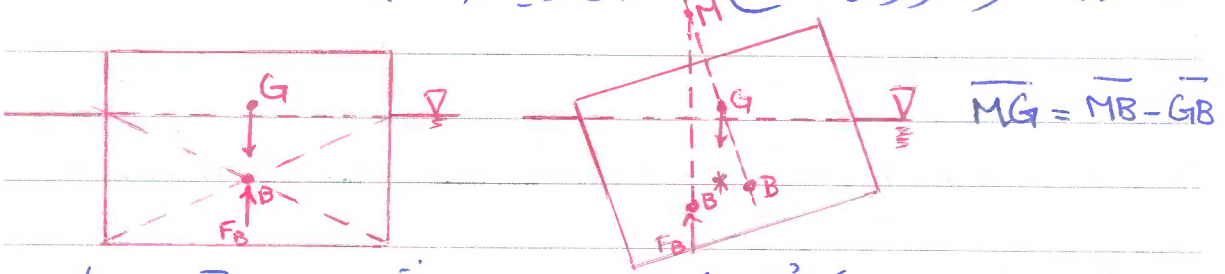
مرکز شناوری:

نقطه اثر نیروی شناوری، مرکز شناوری نامیده می شود که مرکز جرم هستی از جسم شناور است که در مایع فرو رفته است. (B)

مماس بر پایه استقراری:

اگر G باشد مرکز ثقل جسم شناور و B مرکز شناوری آن در حالت افقی باشد، محل برخورد امتداد GB با امتداد نیروی شناوری در حالت دورا یافته، نقطه استقراری یا متاستر نامیده می شود. (M)
ارتفاع متاستر \bar{M}

فاصله متاستر از مرکز ثقل را ارتفاع متاستر می گویند. (\bar{MG})

در رابطه با \bar{GB} فاصله بین مرکز ثقل و مرکز شناوری در حالت افقی است و \bar{MB} از رابطه زیر بدست می آید:

$$\bar{MB} = \frac{\delta I_n}{W} = \frac{I_n}{V_d}$$

V_d : حجم مایع جابه جاشده

δ : وزن مخصوص سیال (مایع)

I_n : گشتاور اینرسی نسبت به محوری که جسم شناور حول آن دور می آید

W : وزن جسم

اگر ارتفاع مابین مرکز ثقل (CG) نسبت به سطح از برداشتن عامل دورا یک کویل بزرگ داشته
از نیروی وزن و فشاری هم را به حالت اولیه برسی روانه (تقابل با بیدار)
اگر ارتفاع مابین مرکز ثقل و کویل داشته باشد، کویل واژگون گشته از این نیروی معادله دورا بسته
دو اثر کولن خواهد شد. (تقابل با بیدار)

Caution : می توان کویل بزرگ داشته را به سمت زیر می کشد.

$$M = W \times MG \times \sin \theta$$

نکته تستی : اگر در یک سوال گفته بود وزن یک جسم در آب سه نیوتن و در روغن
4N است و مرکز مخصوص، حجم مخصوص و هم برآورد کنید، فرمول زیر فرمول است:

$$F_1 = 3N \quad \gamma_1 = 1$$

$$F_2 = 4N \quad \gamma_2 = 1.0 \times 10^3$$

$$V = \frac{F_1 - F_2}{\gamma_2 - \gamma_1}$$

حجم جسم مورد نظر

$$W = F_1 + V \gamma_1$$

وزن جسم

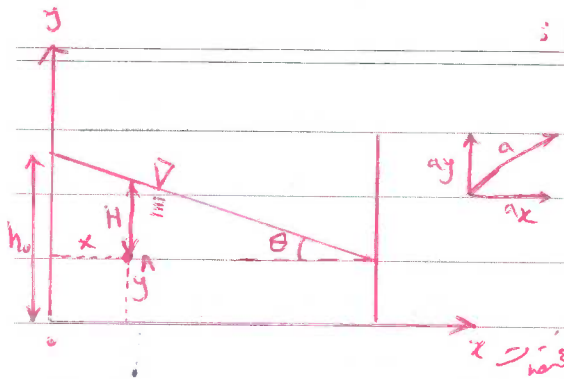
$$\rho = \frac{W}{gV}$$

$$\gamma = \frac{1}{m} \text{ حجم مخصوص}$$

نسبت وزن به حجم

نکته : اگر مرکز ثقل هم غوطه ور نیستم نیروی شناوری آن قرار داده باشد، تعادل آن بیدار است

فصل چهارم: تعادل نسبی :

حالت مستقیم است، پس جرم مایع را در نظر بگیرید.

$$P(x,y) = P_0 - \gamma \left(\frac{a_x}{g} \right) x - \gamma \left(1 + \frac{a_y}{g} \right) y$$

معادله سطح آزاد مایع $\Rightarrow y = - \left(\frac{a_x}{a_y + g} \right) x + \frac{P_0}{\gamma \left(1 + \frac{a_y}{g} \right)}$

$$y = -x \tan \theta + h_0$$

$$\tan \theta = \frac{a_x}{a_y + g}$$

مسا، در مبداء مختصات

$$P_0 = \gamma h_0 \left(1 + \frac{a_y}{g} \right)$$

معادله نقاط هم‌مستار $\Rightarrow y = - \left(\frac{a_x}{a_y + g} \right) x + \frac{P_0 - P}{\gamma \left(1 + \frac{a_y}{g} \right)}$

برای تعیین مستار در هر نقطه از مایع، کیفیت فاصله‌ی قائم‌الزاویه آن نقطه از سطح آزاد (H) را به دست آوریم. در این مورد نیز، فقط مورد نظر را می‌توانیم بگیریم.

$$P_A = \gamma H \left(1 + \frac{a_y}{g} \right)$$

اگر ظرف روی سطح شیب‌دار بوده

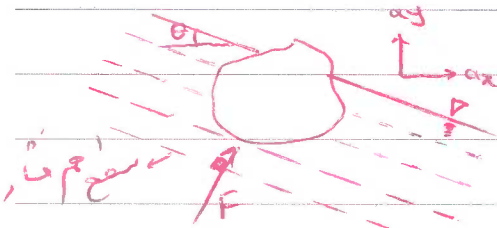
زاویه گوه $a = g (\sin \alpha - \sqrt{\cos \alpha})$

زاویه گوه α

$$\tan \theta = \frac{a_x}{a_y + g} = \frac{a \cos \alpha}{-a \sin \alpha + g}$$

زاویه گوه α را در نظر بگیرید

نیروی فشاری حاصله وارد بر یک جسم غوطه ور یا شناور در سیال (نیروی شناوری) رو به بالا و محو در سطح آزاد مایع است.

$$F = \frac{\gamma_f V_d}{\cos \theta} \left(1 + \frac{ay}{g}\right)$$

را در سوال
چهارم وقت تستیاری
کے لیے سوال جوگی، رنگت در آب طریقی دارد

نیروی وارد بر یک مخزن در حالت شناوری

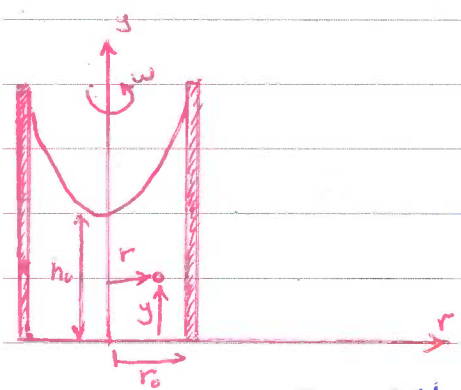
$$F = \gamma V \left(1 + \frac{ay}{g}\right) = W_f \left(1 + \frac{ay}{g}\right)$$

کے وزن مایع درون مخزن

نکته: از طرف مخمر مایع را کاملاً بیسیم و پس آن راحت است به خصوص حالت به حرکت در آید، در آن صورت

- (1) در هیچ نقطه ای از مایع فشار متغیر نخواهد بود
- (2) به هنگام آرام شدن سطح آزاد، تماماً با سطحی تعادلی از مایع وجود داشته باشد که فشار آن همه یکنواخت

حرکت دوران بکلیت حول محور قائم:

$$P(r, y) = P_0 + \gamma \left(\frac{\omega^2 r^2}{2g} \right) - \gamma y$$

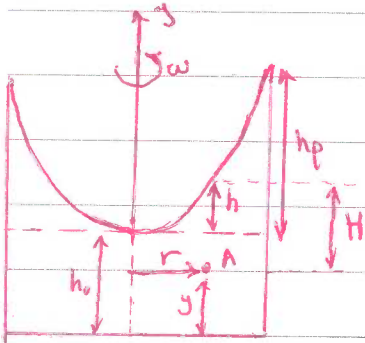
دان رابطه P، در همه ی نقطه است که مقدار آن γh_0 است

$$y = \left(\frac{\omega^2}{2g} \right) x^2 + h_0$$

معادله سطح آزاد مایع

Mostafa Rahimi

معادله سطح همبر $y = \left(\frac{\omega^2}{2g}\right)x^2 + \left(\frac{P_0 - P}{\gamma}\right)$

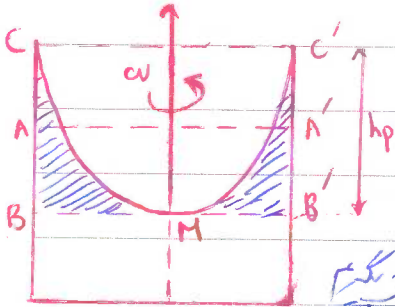
$$h_p = \frac{\omega^2 r_0^2}{2g}$$

$$P = P_0 + \left(\frac{\omega^2 r^2}{2g}\right)\gamma - \gamma y = \gamma \left[h_0 + \frac{\omega^2 r^2}{2g} - y \right]$$

$$= \gamma [h_0 + h - y] \rightarrow \textcircled{H} \Rightarrow P = \gamma H$$

لغز اولی قائم نقطه مرکز از سطح آزاد

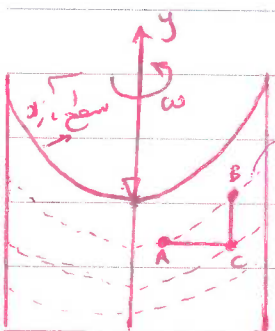
بله صحیح

$$AC = AB = \frac{1}{2} BC = \frac{1}{2} h_p$$

برای بررسی اینکه آب از طرف همگام حرکت می‌کند یا نه
باید از نسبت آستان AC و مقایسه آن با نصف ارتفاع ظرف کرد

نصف حجم استوانه CC'B'B = حجم همبر CMC' = حجم ناصبه حالتی افزوده = حجم استوانه AA'B'B

$$\Delta y_{BA} = \frac{\omega^2}{2g} (r_B^2 - r_A^2)$$

نکته 2: اختلاف ارتفاع هم‌فاز

اختلاف فشار هم‌فاز

$$\Delta P_{CA} = \frac{\omega^2}{2g} (r_C^2 - r_A^2) \gamma$$

بله (3) اگر طرف استوانه ای (حتوی مایع به وزن مخصوص γ) گن حرکت دورا بلیوا، دارای حرکت انتقالی در راستای y نیز باشد، در آن صورت ارتفاع سهمیگون برابر است با:

$$h_p = \frac{\omega^2 r_0^2}{2(g + ay)}$$

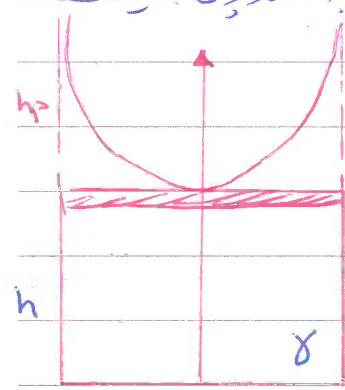
$$P = \gamma H \left(1 + \frac{ay}{g}\right)$$

الیه پایین صعود کند علاوه بر این است

الرنیوی وارد این طرف و ازین خواستن، استفاده از فرمول حجم استوانه ای کنیم.

$$F = \gamma V$$

بله (4) اگر در سوال در طرف راسته بویون دنیویک وارد این طرف و درجه افواستن برای کف طرف که هم مایع حصص + هم مایع جاری را بدید کب کنیم ولی برای درپوش بدید فقط هم مایع جاری را تا شردیم.

هم مایع جاری ←

$$F_{کن} = \gamma V = \gamma [\pi R^2 x h + \frac{1}{2} \pi R^2 h p]$$

$$F_{درپوش} = \gamma V = \gamma [\frac{1}{2} \pi R^2 h p]$$

نصل انعم : مسائل سیال

نبره اولی :

در نظر گرفتن نقطه ای ثابت در فضا و قرار دادن مختصات آن در توابع

نبره ثانی :

تکامل ذرات سیال در یک جا مختلف بررسی شوند.

صبغه نبره ای انواع جریان :

(1) دائمی و غیر دائمی : خواص سیال نسبت به زمان در هر نقطه از سیال ثابت باشد دائمی است

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\partial}{\partial t} (P, \rho, T, \dots) = 0 \Rightarrow \text{دائمی} \end{array} \right.$$

$$\frac{\partial}{\partial t} (P, \rho, T, \dots) \neq 0 \Rightarrow \text{غیر دائمی}$$

(2) یکنواخت و غیر یکنواخت :

تغییر در سرعت در هر نقطه مشخص در تمام نقاط سیال یکسان باشد یعنی تغییرات نسبت به مکان صورت گرفته باشد یکنواخت

(3) تراکم نپذیرد و تراکم پذیر :

تراکم نپذیرد : جمیع خصوصیات سیال، از جمله این به لقیه تغییر پذیرند
تراکم پذیر : چون آنکه جمیع خصوصیات سیال در تمام نقاط ثابت است، تراکم نپذیرد و تراکم پذیر در آن ایجاد نمی شود.

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{\partial \rho}{\partial (x, y, z)} \neq 0 \Rightarrow \text{تراکم نپذیرد} \end{array} \right.$$

$$\frac{\partial \rho}{\partial (x, y, z, t)} = 0 \Rightarrow \text{تراکم پذیر}$$

$$\omega = \frac{1}{2} (\text{curl } \vec{v}) = \frac{1}{2} \nabla \times \vec{v}$$

④ **میردوشنی و غیردوشنی**

شدت غیردوشنی بودن $\rightarrow \text{curl } \vec{v} = 0$

⑤ **حیرت‌انگیز آل دھقیقون**

الرحمن، بیدار اصطکاک، غیر یونیچ، غیر سولون، در الم ناپذیر بات سے ایرہ آل

⑥ **حیرت‌انگیز**

ذرات سیال میرحہ مستقیم و همواری داخل می‌کنند و حیرت‌انگیزی دورانی دورانی $\frac{d\theta}{dt} = \omega$

⑦ **حیرت‌انگیز**

دارای انرژی جنبشی زیاد، میرحہ نامنظم و بی‌نظمی سبب انتقال انرژی

بهرجند η فقط خاصیت سیال نیست **لرزش در جایی**
بلکه انتقالی نیز در کم‌مفروض سیال سنگین دارد.
 $\chi = \eta \left(\frac{dv}{dy} \right)$

⑧ **خط صبر**

از حاله بین x و z و y و z ، پارامتر + اعداد می‌کنیم
 $f(x, y, z) = 0$

⑨ **خط صبر**

برای که در تمام نقاط بر بردار سرعت در آن موازی است.

$$\frac{dx}{u} = \frac{dy}{v} = \frac{dz}{w}$$

$$\vec{v} = u\hat{i} + v\hat{j} + w\hat{k}$$

لرزش در جایی

(10) خط مختصرت

تعداد کمالات در یک خط از یک نقطه است و اول بودن، بالذات، میسرهای را می رود
 معنی این است شامل تمام این میسرها است. خط مختصرت است.

(11) لوله جریان

خطوط جریان از یک نقطه در معنی بسته در یک خط را رسم می شود. شکل لوله های میوه ای

$$\vec{a} = \frac{\partial \vec{v}}{\partial x} u + \frac{\partial \vec{v}}{\partial y} v + \frac{\partial \vec{v}}{\partial z} w + \frac{\partial \vec{v}}{\partial t}$$

سایه سیال:

سایه انتعاشی

سایه محلی (موضعی)

$\left. \begin{array}{l} \text{هر دانی} \\ \text{جز بلندی} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\partial \vec{v}}{\partial t} = 0 \Rightarrow a = \frac{\partial \vec{v}}{\partial x} u + \frac{\partial \vec{v}}{\partial y} v + \frac{\partial \vec{v}}{\partial z} w$
 $\Rightarrow \frac{\partial \vec{v}}{\partial (x, y, z)} = 0 \Rightarrow a = \frac{\partial \vec{v}}{\partial t}$

موقعیت سیال در ابتدا و بعد از حرکت:

$$\left. \begin{array}{l} a_x = \frac{\partial u}{\partial x} u + \frac{\partial u}{\partial y} v + \frac{\partial u}{\partial z} w + \frac{\partial u}{\partial t} \\ a_y = \frac{\partial v}{\partial x} u + \frac{\partial v}{\partial y} v + \frac{\partial v}{\partial z} w + \frac{\partial v}{\partial t} \\ a_z = \frac{\partial w}{\partial x} u + \frac{\partial w}{\partial y} v + \frac{\partial w}{\partial z} w + \frac{\partial w}{\partial t} \end{array} \right\}$$

ن درجه رانی (جهت راست به چپ) $\frac{d}{dt}$ (جهت راست به چپ)

$$\rho_1 A_1 V_1 = \rho_2 A_2 V_2 = \rho_3 A_3 V_3 = \dots = cte$$

$$A_1 V_1 = A_2 V_2 = A_3 V_3 = cte \rightarrow \text{معادله پیوستگی}$$

$$\sum Q_{\text{خروجی}} = \sum Q_{\text{ورودی}}$$

معادله انتقال رینولدز

تانسیت

$$\frac{\partial N}{\partial t} = \frac{\partial}{\partial t} \int \eta \rho dV + \int \eta \rho V dA$$

$$\eta = \frac{N}{m} \Rightarrow \eta = 1 \rightarrow \frac{\partial}{\partial t} \int \rho dV + \int \rho V dA = 0$$

اصل بقای جرم
تفاضل جزئی از سطح کنترل
افزایش حجم در حجم کنترل
معادله پیوستگی دیگر است

$$\frac{\partial}{\partial x} (\rho u) + \frac{\partial}{\partial y} (\rho v) + \frac{\partial}{\partial z} (\rho w) + \frac{\partial \rho}{\partial t} = 0 \leftarrow \text{حرف}$$

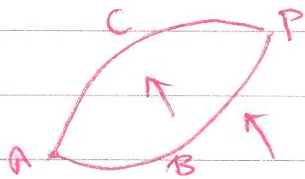
$$\frac{\partial \rho}{\partial t} = 0 \Rightarrow \frac{\partial}{\partial x} (\rho u) + \frac{\partial}{\partial y} (\rho v) + \frac{\partial}{\partial z} (\rho w) = 0$$

ارضابندگی

$$\frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial v}{\partial y} + \frac{\partial w}{\partial z} = 0$$

تابع پتانسیل

دو عبوری در واحد طول برای هر خطی که نقطه A و P را به هم وصل کند تابع موقعیت نقطه متغیر P خواهد بود و به سبب خطوط سنگین ندارد: (با ψ نشان می دهند)

$$\oint_{A-B} \varphi = \psi_B - \psi_A$$

که دو عبوری از A و B

تابع پتانسیل $\varphi = f(x, y, z, t)$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{\partial \varphi}{\partial x} = +v \\ \frac{\partial \varphi}{\partial y} = -u \end{cases}$$

$$\Rightarrow \vec{v} = u\hat{i} + v\hat{j}$$

به معنی توجیه شود

نکته آزمون: اگر در سوال تابع پتانسیل داده بود (ϕ) این تابع با تابع پتانسیل (ψ) فرق می کند از تابع پتانسیل می توان تابع جریان را بدست آورد به صورت زیر:

$$u = -\frac{\partial \varphi}{\partial y} = \frac{\partial \phi}{\partial x}$$

تابع پتانسیل

$$v = \frac{\partial \varphi}{\partial x} = \frac{\partial \phi}{\partial y}$$

نکته ۹۲: اگر صورت سوال آزمون گاماره مشار در خواست صحت نامبر استوکس داریم:

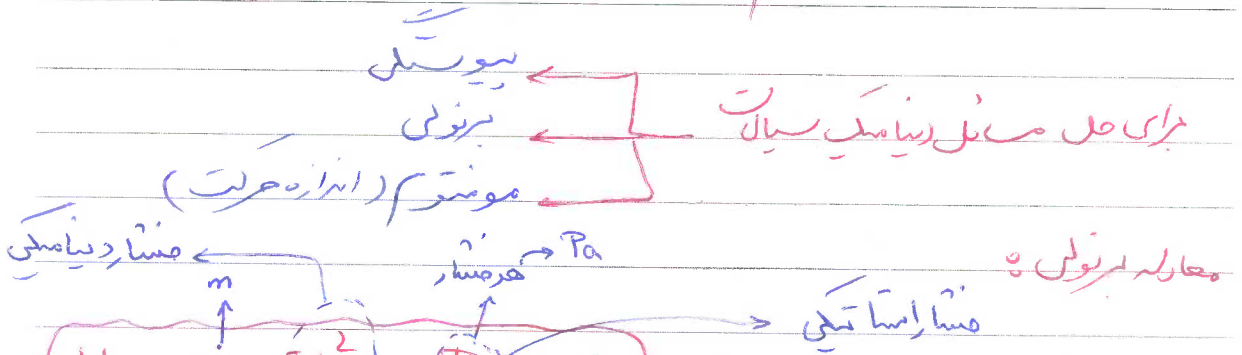
$$\rho \frac{\partial u}{\partial t} = -\frac{\partial p}{\partial x}$$

$$\frac{\partial u}{\partial t} = \frac{1}{\rho} \left(\frac{\partial Q}{\partial t} \right)$$

دی

نکته

عقل نسیم: معادله برنولی در سیال غیر چسبناک و بی‌کلی

$$H = z + \frac{v^2}{2g} + \frac{P}{\gamma} = cte$$

$\gamma_w = 9.81$

- * اگر جریان غیر چسبناک باشد، فرض نه‌اندرد در نقطه معادله برنولی روی یک خط جریان باشد
- * در مخازن بزرگ سرعت در سطح آزاد سطح و نقاط داخل مخزن برابر صفر است.

استفاده از برنولی در گازها:

گازها معادله برنولی به شکل زیر می‌نویسد:

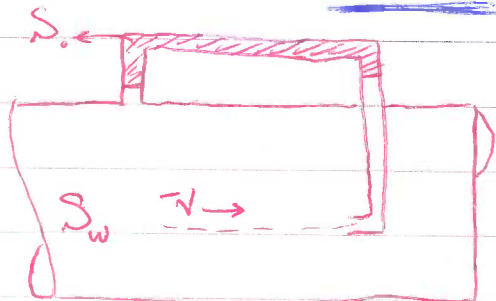
$$P_{total} = \left(\frac{1}{2} \rho v^2 \right) + P = cte$$

فشار دینامیک \rightarrow $\frac{1}{2} \rho v^2$
 فشار استاتیکی \rightarrow P
 فشار کل \rightarrow P_{total}

$$\rho = \frac{P}{RT}$$

\rightarrow 286.76
 \rightarrow $^{\circ}K$

توجه! معادله برنولی بین دو نقطه از یک نوع مایع باید نوشته شود.

در جهت در بوله برابر است با:

$$v = \sqrt{2g\Delta h \left(1 - \frac{\gamma_0}{\gamma_w} \right)}$$

شماره تصحیح اثری صبیحی 3

در تقابل بعدی چون سرعت متوسط به بدیم نیاز به تصحیح دارد.

$$\alpha = \frac{1}{A} \int_A \left(\frac{U}{V} \right)^3 dA$$

سرعت متوسط

$$V = \frac{\int V dA}{A}$$

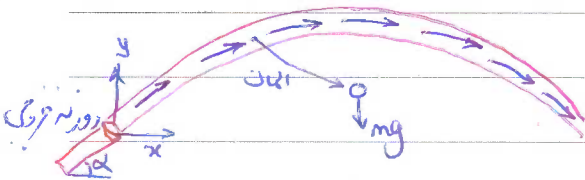
مربوط به توزیع سرعت غیر یکنواخت

در طولها

- $\alpha = 1$ → میانگین
- $\alpha = 2$ → جرم آرام

جهت مانع:

هریک که سیال بعد از خارج شدن از سوراخ مخزن یا ... می بیاید (م)

$$y = -\frac{gx^2}{2V_0^2 \cos^2 \alpha} + x \tan \alpha$$

← ارسال افقی شکل بود ($\alpha = 0$)

$$y = -\frac{gx^2}{2V_0^2}$$

زمان اوج رسیدن → $t = \frac{V_0 \sin \alpha}{g}$

ارتفاع اوج رسیدن → $h = \frac{V_0^2 \sin^2 \alpha}{2g}$

تفاوت خط تراز انرژی (EGL) با خط تراز حیدرولیک (HGL) 3

اگر برای هر نقطه از سیال معادله $z + \frac{V^2}{2g} + \frac{P}{\gamma} + \Delta H$ را بدست بیاییم و نگاه را به هم وصل کنیم خط تراز انرژی یا EGL داریم.

اگر برای هر نقطه از سیال معادله $z + \frac{P}{\gamma}$ را بدست بیاییم و فقط به هم وصل کنیم خط تراز حیدرولیک یا HGL داریم.

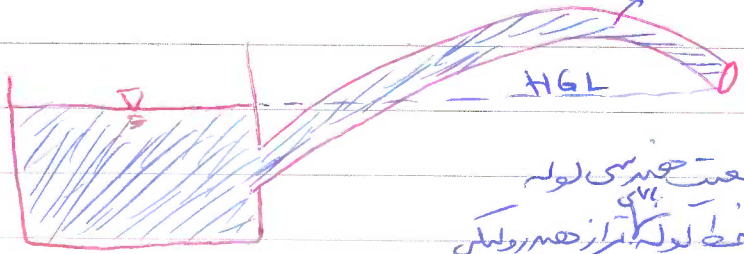
نکته جزئی:

در سیال واقعی \leftarrow جهت جریان از انرژی بیشتر به سمت انرژی کمتر (یعنی خط تراز انرژی در جهت جریان افت می کند)
 جهت جریان از انرژی حیدرولیک $(z + \frac{P}{\gamma})$ بیشتر به سمت کمتر است

در سیال غیر واقعی \leftarrow نمی توان جهت را تعیین کرد.

نکته مهم:

✓ در یک لوله با مقطع ثابت \leftarrow سبب تراز خط انرژی = سبب تراز خط حیدرولیک

سفون:

خط تراز HGL پایین تر از موقعیت هندسی لوله قرار گیرد \leftarrow در مواقعی که خط لوله تراز حیدرولیک قرار گرفته است، ما جریان منفی است.

لمب و توربین

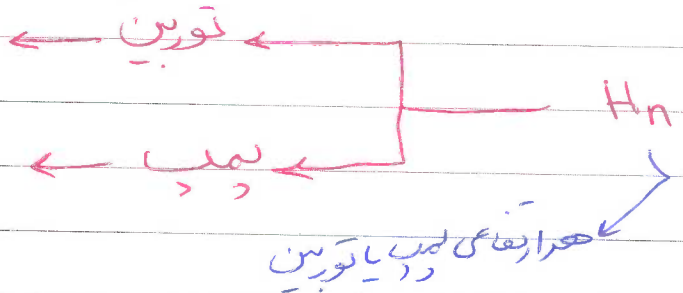
$$z_1 + \frac{P_1}{\gamma} + \frac{V_1^2}{2g} = z_2 + \frac{P_2}{\gamma} + \frac{V_2^2}{2g} + \Delta H_{(1-2)} + H_n$$

$\Delta H_{(1-2)}$ ← افت انرژی جریان از ایستگاه 1 (مثلاً توربین) به ایستگاه 2 و از توربین به توربین 2 برآید

$H_n = + H_t$ ← توربین

$H_n = - H_p$

لے منفی فزائوس شود

توان لمب و توربین

توان = $\frac{\text{انرژی}}{\text{زمان}}$ → $N = H_n \times \left(\frac{m}{t} \times g\right)$

$N_u = \gamma Q H_n$

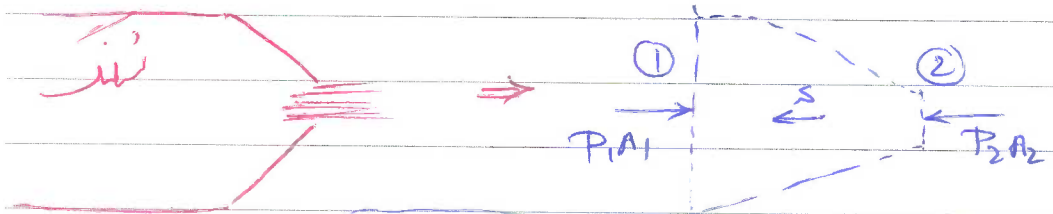
N_a : این رو با سوال از توربین مقایسه کنید یا به عنوان بهره‌دهی برسی مواد

زائدان لمب → $\eta_p = \frac{N_u}{N_a}$

زائدان توربین → $\eta_T = \frac{N_a}{N_u}$

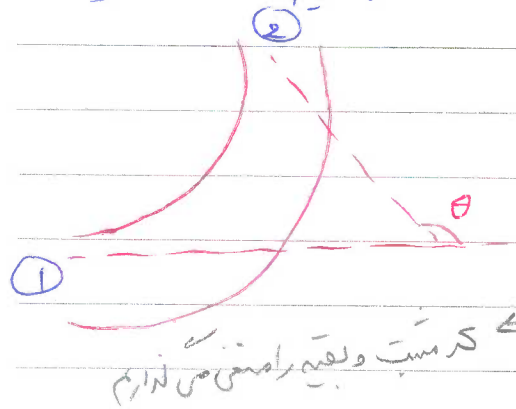
توان ورودی کمپور لمب
 $\gamma Q H_n$
 هدر ارتعاشی

نکته بسیار مهم: در مواردی که سیال به همسفر تحلیله نمی شود، مثل موقعی دیدن شلک دریم و در این موقع نیروی $P_1 A_1$ و $P_2 A_2$ و خارج از هم کنترل فرایوش نشود.

$$P_1 A_1 - P_2 A_2 - S = \rho Q (V_2 - V_1)$$

نکته: در شرایطی که زاویه ای داریم و نیروی وارد در زاویه ای افواستیم، برای این زاویه ای که زاویه ای دارد در جهت x و در جهت y نیز در اجزا می کنیم و در آخر $F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$ کل به سمت صاف می آید.

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow P_1 A_1 - P_2 A_2 \cos \theta - S_x = \rho Q (V_2 \cos \theta - V_1)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow S_y - W - P_2 A_2 \sin \theta = \rho Q (V_2 \sin \theta - 0)$$

سه وقت شود سرعت تیز تر به مولف جابجایی شود

بر مبنای سرعت (میزبهرت) هر چه سطح اندازه حرکت 3

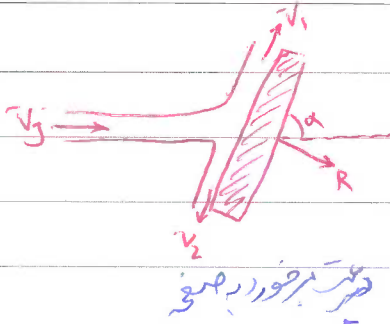
$$\beta = \frac{1}{A} \int_A \left(\frac{u}{V} \right)^2 dA$$

هر چه گاه از آنکه نسبت β سرعت متوسط میان

آلفه $\beta = 1$ $\beta = 4/3$ $\Rightarrow \alpha > \beta > 1$

حب مائع ؟

نیروی وارد بر اجزای مختلف ؟

$$R = \rho Q_j v_j \sin \alpha$$

نیروی در خط افود ← قبل از افود

نیروی افود = $R \times \sin \alpha \times V$

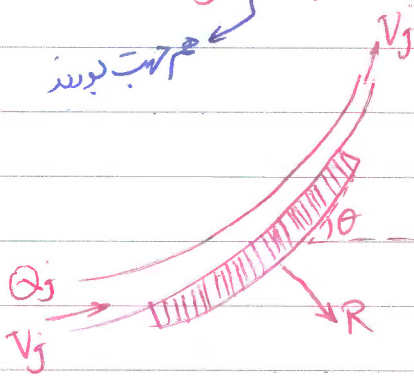
نکته بسیار مهم: اگر سرعت نسبی داشته باشیم ؟

وقتی سرعت نسبی داریم یعنی مثل سیال با سرعت v_j به سمت راست حرکت می‌کند و سرعت v_p دارد به افود کند اون موقع باید سرعت نسبی را هم در محاسبه می‌کنیم و هم در خلاصه نوشتن بودند

سرعت نسبی $U = v_j \pm v_p$

با این نسبی نداشته شود $Q = A(U)$

نیروی وارد بر سطح منفی ؟

$$\left. \begin{aligned} R_x &= \rho Q_j v_j (1 - \cos \theta) \\ R_y &= \rho Q_j v_j \sin \theta \end{aligned} \right\}$$

$$R = \sqrt{R_x^2 + R_y^2}$$

مستقیم $R = 2 \rho Q v_j \sin(\frac{\theta}{2})$

را اصل بهتر ←

نکته اگر در مسدود لغه بود سرعت نسبی بودن است یعنی هر جا که اگر است و باید ρ

را برابر $\frac{4}{3}$ در نظر بگیریم $u = u_{max} (1 - \frac{r^2}{R^2})$

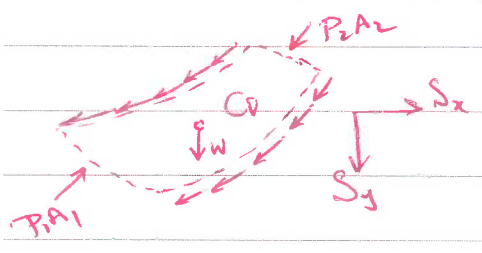

فصل هفتم: دینامیک سیال - تئوری اندازه حرکت

$$\vec{F} = \rho Q (\vec{v}_2 - \vec{v}_1)$$

اندازه حرکت (مومنتم) :

نیزه ای کنترل سیال و جداره (S) از جداره به سیال وارد می شود.

یعنی اون نیروی که در مومنتم می نذاریم نیروی S جداره به سیال را می دهه.

معادله ی انتقال مومنتم

$$\sum \vec{F} = \frac{\partial}{\partial t} \int_{CV} \vec{v} \rho dV + \int_{CS} \vec{v} \rho v dA$$

یعنی

مراکز نیروی خارجی وارد بر حجم کنترل = نرخ افزایش مومنتم در داخل حجم کنترل
 نرخ خالص خروج مومنتم از حجم کنترل

$$\Rightarrow \sum \vec{F} = (\sum \rho Q \vec{v})_{out} - (\sum \rho Q \vec{v})_{in}$$

* اگر قطر لوله تغییر نیلند، سرعت در لوله یک باقی می ماند

نکته: معادله ی مومنتم ورودی و خروجی حجم را می توانیم مهم است یعنی اگر قطر لوله در سطحی اتق ضرایب داشته باشد، نیروی وزن در معادله مومنتم وارد نمی شود.

Subject:

Year: Month: Date: ()

حبت مایع:

وقتی صراحتاً حبت مایع یعنی آب و در مجاریت حواله است پس در حبت مایع همواره فشار نسبی صفر است

$$P_1 A_1 - P_2 A_2 = 0$$

فرضیه حبت مایع:

هین رانمی و یک بعدی ، بدون اصطکاک (غیر لزج) ، وزن حبت = 0

این دو فرض در حبت های قلی و

وجود ندارد و مختص حبت مایع است

نتیجه:

$$P_j = P_1 = P_2 = 0$$

$$v_j = v_1 = v_2$$

$$\sum F_x = (\sum p Q v_x)_{out} - (\sum p Q v_x)_{in}$$

$$\Rightarrow (p Q v_1 - p Q v_2) - (p Q_j v_j \cos \alpha) = 0$$

$$\Rightarrow Q_1 - Q_2 = Q_j \cos \alpha$$

$$Q_1 + Q_2 = Q_j$$

$$\Rightarrow \begin{cases} Q_1 = Q_j \left(\frac{1 + \cos \alpha}{2} \right) \\ Q_2 = Q_j \left(\frac{1 - \cos \alpha}{2} \right) \end{cases}$$

کلمه مهم: اگر در حبت مایع از نا توان حبت را فرض است نباید از فرمول FV استفاده کرد

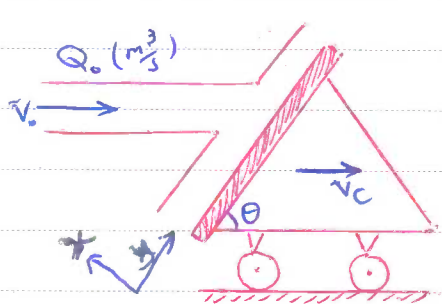
$$P = \gamma H Q = \gamma Q \left(\frac{v^2}{2g} \right) = \left[\frac{1}{2} \rho A v^3 \right]$$

رقت ۳۳: اگر سرعت رکت نسبی نسبت به بلیه داشته باشند در فرمول $F = \rho Q V$ حتماً حتماً باید دبی برای آن سرعت نسبی باشد یعنی از فرمول زیر حتماً باید استفاده شود:

$$F = \rho V^2 A$$

سرعت نسبی

سوال ۳۴: اگر بخواهیم توان مدالتر که توسط مخرج از به مذاب می شود را حساب کنیم، می توان برابر است با $F \cdot V$ اما در این حالت باید برای F حتماً نیروی وارد بر ابرانه در راستای x (یعنی همان راستای شیب θ) را قرار دهیم نه نیروی کل R ، !!! یعنی داریم:

چون سرعت نسبی داریم $R = \rho Q U \sin \theta \Rightarrow$

$$R = \rho A U^2 \sin \theta$$

$$\Rightarrow R = \rho A (v_0 - v_c)^2 \sin \theta$$

این R کلی است و به رد مابقی خوده! برای R_x می توانیم R_x را حساب کنیم

$$P = R_x \times v_c$$

نیروی برای رساندن توان و توان

$$R_x = R \sin \theta$$

$$\Rightarrow P = \rho A \cdot v_c (v_0 - v_c)^2 \sin^2 \theta$$

توان

سرعت از ابرانه فقط در x است

توان تأثیر می دهد نه سرعت نسبی را

توان ۲ دارد

حال برای θ که مدالتر توان از توان مستقیم کمتر و یا حتی مراحل ...

بله: اگر راسته بر ممتد داشته باشیم در می بینیم، در هر جا عرضی از نازل برابر است

$$R_x = \rho Q (v_j - v_p) (1 - \cos \theta)$$

$$R_y = \rho Q (v_j - v_p) \sin \theta$$

که فقط شامل

v_j است

Mostafa Rahimi

نکته مهم دینامیک: به هنگام نزدیک شدن و برخورد جت مایع به یک جسم صلب، نیروی به اندازه $\rho Q V$ و در جهت حرکت جت به جسم وارد می شود.
 با دور شدن جت مایع از جسم صلب، نیروی $\rho Q V$ جت، در خلاف جهت آن به جسم وارد می شود.

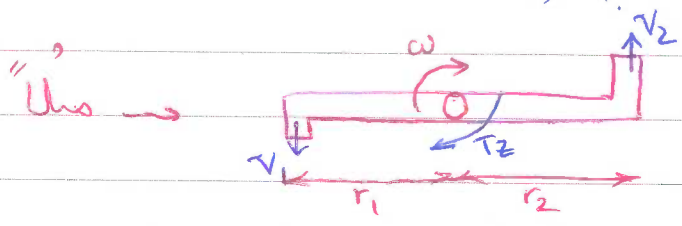
معادله تانگنسیال نیروی جت:

$$T_z = (\sum \rho Q V_t r)_{out} - (\sum \rho Q V_t r)_{in}$$

T_z : گشتاور تمام نیروهای وارد بر جمع کنترل حول محور z
 V_t : مولفه مماسی بردار سرعت که از زاویه زیر حساب می شود:

$$V_t = V_r - r\omega$$

V_r : مولفه مماسی بردار سرعت جوی عبوری از جسم جمع کنترل
 ω : سرعت زاویه ای دوران جسم کنترل

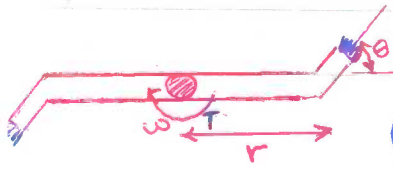
$$T_z = 0 \Rightarrow (\sum \rho Q V_t r)_{out} = 0 \Rightarrow V_{t(1)} r_1 + V_{t(2)} r_2 = 0$$

$$\frac{Q}{A_1} - r\omega$$

توان وارد شده به عوارض $\Rightarrow P = T \cdot \omega = T \cdot \frac{V}{r} = \frac{T \cdot Q}{A \cdot r}$

$V = \frac{Q}{A} \Rightarrow V_r = V \sin \theta$ (مقدار مماسی)

$V_t = V_r - r\omega = V \sin \theta - r\omega$

$T = 2\rho Q V_t r$

برای می رسم سرعت زاویه ای گشتاور و مقدار

فصل هشتم: تحلیل ابعادی و نتایج

خبر دینار بهم

مساحت $\rightarrow ML^{-1}T^{-2}$

وزن مخصوص $\rightarrow ML^{-2}T^{-2}$

دینامیک سیاحتگی $\rightarrow L^2T^{-1}$

مدول الاستیسیته (K) $\rightarrow ML^{-1}T^{-2}$

کشش سطحی $\rightarrow MT^{-2}$

کشش $\rightarrow ML^2T^{-2}$

کار $\rightarrow ML^2T^{-2}$

انرژی $\rightarrow ML^2T^{-2}$

توان $\rightarrow ML^2T^{-3}$

آنالیز ابعادی یعنی گروه بزرگی متغیرها مؤثر بر گروه کا می باشد $\leftarrow \pi$

تضمین π - بالینبرگ :

هرگاه متغیر n کمیت (متغیر) داشته باشد و m بعد اصلی داشته باشد

$$j = n - m$$
 تعداد پارامترها می باشد

از بین n کمیت تعداد m کمیت انتخاب می کنیم که به آن متغیرهای می لیم و باقی مانده عنوان متغیرها شدن استفاده می شود.

③ \rightarrow عدالت m

حواص مع 3 الریک کمیت بر بعد درصیا متغیرها داشته است آن در سبازش n کا
 می لیم (توخم)

EXP $F = MLT^2, P = ML^{-3}, \mu = ML^{-1}T^{-1}$

$D = L, V = LT^{-1}$

$j = n - m = 5 - 3 = 2 \rightarrow f(F, P, \mu, V, D) = 0$

$\Rightarrow \pi_1 = P^{x_1} V^{y_1} D^{z_1} \mu, \pi_2 = P^{x_2} V^{y_2} D^{z_2} F$

$$\Rightarrow \pi_1 \Rightarrow ML^{-1}T^{-1} = (ML^{-3})^{x_1} (LT^{-1})^{y_1} (L)^{z_1} (ML^{-1}T^{-1})$$

$$\Rightarrow \boxed{\pi_1 = \frac{M}{\rho V D}} \Rightarrow \boxed{\pi_2 = \frac{F}{\rho V^2 D^2}}$$

پیش از تغییر - حائضه 3

ابتدا الجار اصل M و L و T را بر حسب متغیرها تقریباً بدست می آوریم. پس در سایر
تغییرها قرار می دهیم تا با ابعاد دیگران بعد بدست آید.

$$D = L, \quad V = LT^{-1}, \quad \rho = ML^{-3}$$

\Rightarrow

$$L = D$$

$$V = LT^{-1} \Rightarrow V = DT^{-1} \Rightarrow T = DV^{-1}$$

$$\rho = ML^{-3} \Rightarrow \rho = MD^{-3} \Rightarrow M = \rho D^3$$

$$\mu = ML^{-1}T^{-1} = (\rho D^3)(D^{-1})(D^{-1}V) = \rho V D \Rightarrow \boxed{\pi_1 = \frac{\mu}{\rho V D}}$$

نکات واقعاً مهم 8

1) در صورتی که بودجه دارای ابعاد دلتا باشد، نسبت آن حائضه عامل دلتا است

2) در صورتی که بودجه بدون بعد داشته باشد، خود آن یک عامل دلتا است

3) هر توانی از یک عامل دلتا، خود یک عامل دلتا است

4) حاصل ضرب یا تقسیم دلتاها خود یک عامل دلتا جدید است

5) اگر مسئله ای ρ و V و L داشته باشد، این ها را به عنوان متغیرهای در نظر می گیریم

چاراستہ کی بدون نقد مہم و

اسم چاراستہ	فرمول	ذریعہ کار برداری
عدد رینولڈز	$Re = \frac{\rho V l}{\mu}$	جریان داخل نالیوں، حرارت برقرار رکھنا، آئس ٹول، مادہ حرکت میں آندھوا
عدد فرود	$Fr = \frac{v}{\sqrt{gl}}$	کٹال کے رونا، پورافٹنہا، پینس حیدرولکین، انواع لٹھی، غیر مومہ
عدد ماسخ	$M = \frac{V}{c}$	درجہ حرارت (جہاں موائے پائیدار)، آئس کے آئس، آئس کے آئس، آئس کے آئس
عدد وبری	$We = \frac{\rho V^2 l}{\sigma}$	آئس کے آئس، آئس کے آئس، آئس کے آئس
عدد اولری	$Eul = \frac{\Delta P}{\rho V^2}$	آئس کے آئس، آئس کے آئس، آئس کے آئس

الوانی نیروہا موثر در حرکت سیال و

نیروہا	فرمول نیروہا
نیروی حرکت	$F_m = \rho \cdot A \cdot v \cdot l$
نیروی ثقل	$F_g = m \cdot g = \rho l^3 g$
نیروی فشار	$F_p = P \cdot A = P l^2$
نیروی کشش سطحی	$F_v = \gamma \cdot L = \gamma l$
نیروی الاسٹیک	$F_k = k \cdot A = k l^2$
نیروی اینرژک	$F_i = \rho v^2 l^2$

Mostafa Rahimi

چارا متره جا سدون دعدو به شکل دلیتره

شیرول	چارا متره بدون جعد	شیرول	چارا متره بدون دعد
$We = \frac{\text{نیروی اینرسی}}{\text{نیروی کشش سطحی}}$	ولر	$Re = \frac{\text{نیروی اینرسی}}{\text{نیروی لزجت}}$	رینولڈز
$Eul = \frac{\text{نیروی قاری}}{\text{نیروی اینرسی}}$	اولر	$Fr = \left(\frac{\text{نیروی اینرسی}}{\text{نیروی ثقل}} \right)^{1/2}$	فروڈ
		$M = \left(\frac{\text{نیروی اینرسی}}{\text{نیروی الاستیته}} \right)^{1/2}$	ماخ

نکته: در حل مسائل آنالیز ابعادی، ابتدا باید بسیم که صورت مسئله در مورد چه موضوعی صحبت می کند مثل ارضه ها سرزیر بود از عدد فروڈ استفاده می کنیم. و عدد فروڈ مدل و نمونه را برابر هم قرار می دهیم و یا توسط به همدیگر برابر بودن ابعاد مدل نسبت به نمونه اصلی در فروڈ جایگزینی می کنیم و یا راتر ه می که مسئله می مواهد را می بسیم

تساوی رینولڈز

$$(Re)_m = (Re)_p \Rightarrow \frac{v_m l_m}{\nu_m} = \frac{v_p l_p}{\nu_p}$$

$$\rightarrow v_r = \frac{1}{l_r} \left(\frac{\nu_m}{\nu_p} \right)$$

رابطه افت ضربه

$$\Delta P \propto Q^2$$

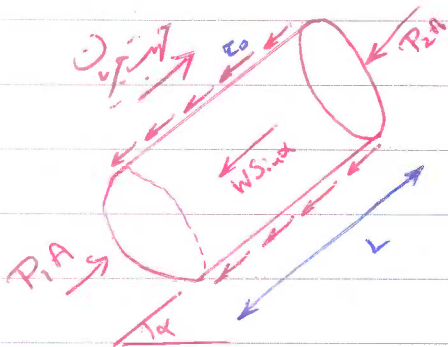
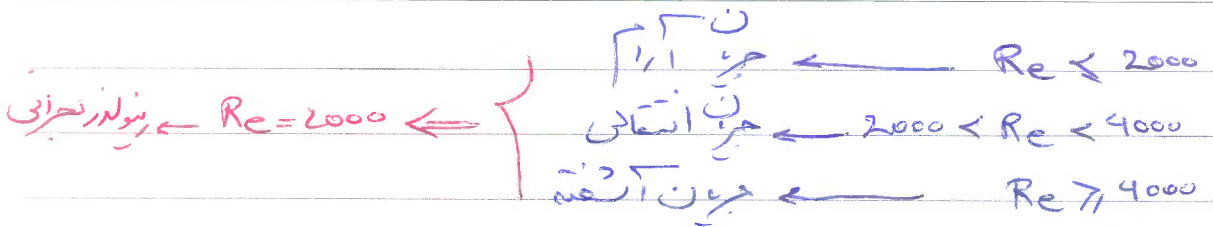
رابطه افت ضربه

اگر طول آنالیز اثری یا استرکات اثری در اینون خواست:

$$W = F \cdot L \rightarrow v^2 \times L^3$$

م. دوبا

فصل نهم: جریان بروج و هیدرولیک لوله ها

تسری در لوله ها حرکت مایه:

$$\Sigma F = \rho Q (v_2 - v_1) \Rightarrow$$

$$P_1 A - W \sin \alpha - P_2 A - \tau (\pi D L) = 0$$

$$\tau_o = \frac{\Delta H \gamma D}{4L} = \frac{\Delta H \gamma r_o}{2L}$$

تسری بزرگی در لوله ها برابر است
میزان افت ناشی از اصطکاک در لوله
قطر لوله

$$\tau_o = \frac{\Delta P}{L} \left(\frac{D}{4} \right)$$

(۳۸)

الروید افقی است:

$$\tau = \frac{\gamma \Delta H r}{2L} = \tau_o \left(\frac{r}{r_o} \right)$$

از همان جا که در کتاب است
سوالی است که گفت تسری در لوله در فاصله
r از محور لوله را بدست آورید

$$u = \frac{\Delta H \cdot \gamma}{4 \mu L} (r_o^2 - r^2)$$

$$r=0 \Rightarrow u_{max} = \frac{\Delta H \cdot \gamma \cdot r_o^2}{4 \mu L} = \frac{\Delta H \gamma D^2}{16 \mu L} \Rightarrow v = \frac{\Delta H \gamma D^2}{32 \mu L}$$

$$u = u_{max} \left(1 - \frac{r^2}{r_o^2} \right)$$

تسری در لوله متناهی

دبی جریان $\Rightarrow Q = \frac{\pi \Delta H \gamma D^4}{128 \mu L}$

افت نسی از اصطکاک (هالن - یواری) $= \Delta H = \frac{32 \mu V L}{\gamma D^4}$

سرعت متوسط \rightarrow
قطر جریان \rightarrow
تشن برسی در دیوار بود \rightarrow
 $v_o = 8 \mu \left(\frac{v}{D} \right)$

توان تلف شده \rightarrow
تغییرات معمم \rightarrow
توان تلف شده (هالتن) $= \int_v \gamma \left(\frac{dv}{dy} \right) dv = \gamma Q \Delta H$

توان تلف شده (هبره) $= \int_v \mu \left(\frac{dv}{dy} \right)^2 dv = \int \frac{\gamma^2}{\mu} dv$

افت انرژی:

افت انرژی طولی و (داری و امیخ)

ناسی از اصطکاک ریک فول مقص است

$\Delta H_T = f \frac{L}{D} \frac{v^2}{2g}$

بر حسب دبی

$\Delta H_T = \frac{f L Q^2}{121 D^5} = \frac{8 f L Q^3}{\pi^2 g D^5}$

این رابطه در صورتی که از آن استفاده کردیم باید در نظر بگیریم که

این رابطه در صورتی که از آن استفاده کردیم باید در نظر بگیریم که

M-Dick

Re

مقدار f :

$$f = \frac{64}{Re}$$

جریان آرام \leftarrow ضریب تابع رینولدز است (از ترکیب $\frac{\rho v D}{\mu}$ و $\frac{\mu}{\rho \nu}$ می‌تواند استخراج شود)
 جریان انتقالی \leftarrow تابع $\frac{1}{D}$ و رینولدز است
 جریان آشفته \leftarrow ضریب تابع $\frac{1}{D}$ (مقدار f در حد 0.02 است)

نقطه $Re = 2300$
محدود

طبق دالانگ سوری ضریب f به سه ناحیه تقسیم می‌شود
 ناحیه لوله زبر جریان
 ناحیه انتقالی جریان
 ناحیه آشفته جریان

تشریح عبارت می‌شود :

$$\tau_w = f \left(\frac{\rho v^2}{8} \right) \quad \left(\frac{v}{D} \right) = 8 \tau_w$$

رقت v^2 نسبت \rightarrow

* تناسب ها :

$$\Delta H_T \propto \frac{vL}{D^2} \propto \frac{QL}{D^4} \quad \left(\frac{v}{D} \right)$$

$$\Delta H_T \propto \frac{Lv^2}{D} \propto \frac{LQ^2}{D^5} \quad \text{الضریب اصطلاحاً f است}$$

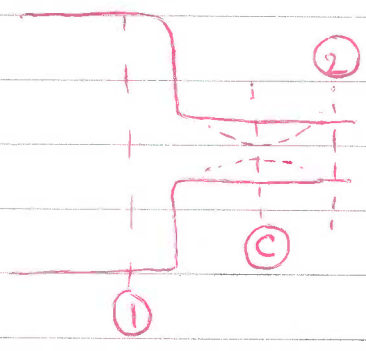
$$\Delta H_T \propto Lv^2 \propto LQ^2 \quad \text{در Re اشفته}$$

$$\Delta H_c = k_m \frac{V^2}{2g}$$

افت انرژی موصلی :
تفسیراً برای مقطع امتداد یا زانو

از طریق ارزش نسبت منبسط

افت موصلی در اثر انقباض ناگهانی مقطع :

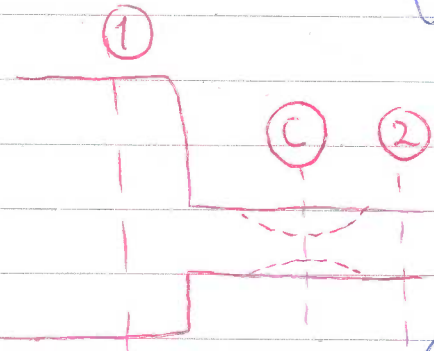
$$\Delta H_c = \frac{(V_1 - V_2)^2}{2g}$$

در لوله واردی محزن بزرگ شود

$$\Delta H_c = \frac{V_1^2}{2g}$$

افت موصلی در اثر انقباض ناگهانی مقطع :

دفعات از مقطع 1 تا 2 در مقابل با تلفات از مقطع (C) تا (2) بسیار کوچک خواهد بود.

$$\Delta H_c = \frac{(V_C - V_2)^2}{2g} = \left(\frac{A_2}{A_C} - 1\right)^2 \frac{V_2^2}{2g}$$

$$C_c = \frac{A_c}{A_2} = \text{ضریب انقباض} = \text{نسبت منبسط}$$

نمایه بسیار مهم :
نمایه انتقالی جریان : فقط تابع عدد رینولدز

نمایه لوله زبر جریان : تنها تابع زبرکامی لوله

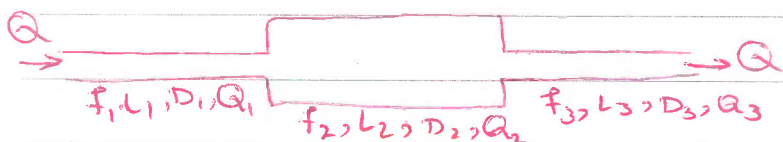
نمایه انتقالی جریان : تابع هم زبری نسبی هم عدد رینولدز

♦♦♦ امت انرژی در حالت طوی :

$$\Delta H = \Delta H_T + \Delta H_c = \left(f \frac{L}{D} + \sum K_m \right) \frac{V^2}{2g}$$

یعنی که مبدأ در لوله هم زبری لوله داشته‌یم و هم وسط لوله سیر فله بود، هم باید امت موضعی را در نظر بگیریم و هم امت طوی

سیستم سیر لوله ای 3
لوله های سری 3

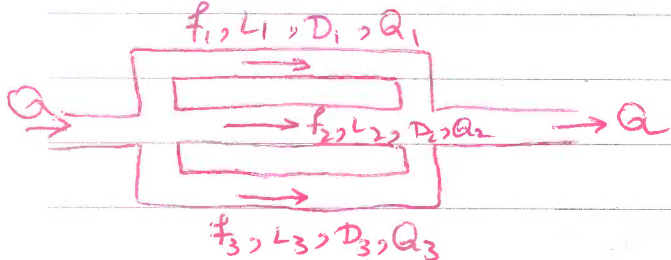

$$\left\{ \begin{array}{l} Q = Q_1 = Q_2 = Q_3 \\ \Delta H = \Delta H_1 + \Delta H_2 + \Delta H_3 \end{array} \right.$$

طول لوله از لوله بزرگتر است که جانمایی
نوع اول شده است

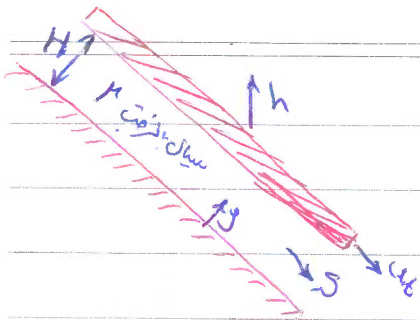
طول معادل لوله $\xrightarrow{\text{از لوله داشته باشیم}}$

$$\frac{f_1 L_1 Q^2}{12.1 D_1^5} = \frac{f_2 L_e Q^2}{12.1 D_2^5} \Rightarrow L_e = L_1 \frac{f_1}{f_2} \left(\frac{D_2}{D_1} \right)^5$$

لوله های موازی 3

$$\left\{ \begin{array}{l} Q = Q_1 + Q_2 + Q_3 \\ \Delta H = \Delta H_1 = \Delta H_2 = \Delta H_3 \end{array} \right.$$

پروفیل سرعت

جریان آرام بین صفحات موازی و

$$u = u_t \left(\frac{y}{H} \right) - \frac{1}{2\mu} \frac{d(P + \gamma h)}{ds} (Hy - y^2)$$

سرعت صافی

انحدار

الرغوم اعمی بود

$$u = u_t \left(\frac{y}{H} \right) - \frac{1}{2\mu} \frac{dP}{ds} (Hy - y^2)$$

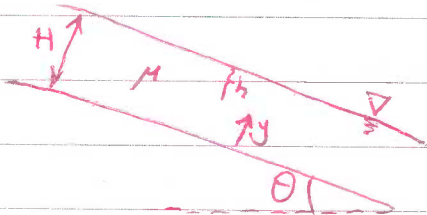
انحدال سیال

المنوع من حتمه سیال

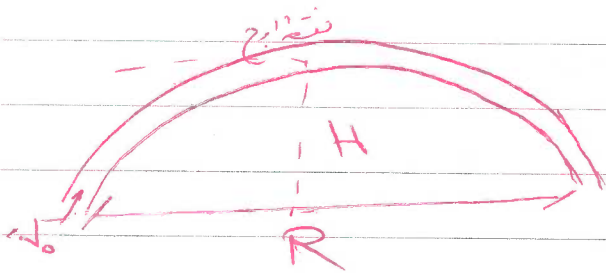
$$u = u_t \left(\frac{y}{H} \right)$$

u حد دی
حد من برقی
مستقیم

ناله: الرغومی آزمی زیر سطح به سمت پایین روی لوله سر از برین

$$u = \frac{\gamma}{2\mu} (H^2 - h^2) \sin \theta$$

$$H = \frac{(V \cdot \sin \theta)^2}{2g}$$

$$R = \frac{V^2 \sin 2\theta}{g}$$

$$\text{Drag} = \frac{1}{2} C_D \rho A v^2$$

نیروی دراز

سرعت نسبی سیال (سرعت نسبی)

سطح مواجهه
 ضریب دراز

A : سطح مواجهه
 برای بدنه موازی جریان
 مساحت سطح مورد نظر
 سطح کورت دار (بدنه و دو گوش) مساحت مقطع عمود بر سطح جریان

نیروی که برابر با دراز حرکت از طرف

سیال وارد می شود.

نیروی لیفت هم مانند دراز است با این تفاوت

که در امتداد عمود بر جریان وارد می شود.

$$\text{Lift} = \frac{1}{2} C_L \rho A v^2$$

ضریب لیفت

قانون استولس و سرعت حده

فرض کنید جسمی در سیال ساکن است و از آنجا که قانون استولس، برای اعداد رینولدز

کوچک (کمتر از یک) مقدار نیروی دراز برابر است با:

$$\text{Drag} = 3\pi \mu v D$$

فقط رینولدز خیلی کوچک

وقتی سی از زمین نیروها در سیال متعادل شدند جسم به سرعت حد می رسد

$$\bar{v} = \frac{D^2}{18\mu} (\gamma_s - \gamma_f)$$

وزن مخصوص سیال

$$F_B + \text{Drag} = W$$

وزن مخصوص کمره

$$v_{\text{max}} = 2\bar{v}$$

* طولها همان سرعت ماکزیمم در وسط آفتاب می باشد.

در جریان آرام

سرعت متوسط

لازم می دانم از جناب آقای مهندس غفاری بابت اسکن
خلاصه این درس تشکر ویژه و صمیمانه داشته باشم

**اگر این جزوه نقشی در موفقیت شما در
کنکور کارشناسی ارشد و دکتری داشت،**

لطفا ما را از دعای خیر خود

بی نصیب نگذارید.

با تشکر

مصطفی رحیمی

nce.rahimi@yahoo.com